

شعرین دن داها شعر اولان شاعر

اصغر فردی

حاجی مائل و حاجی علی اکرام، حاجی واقف له نتیجه تانیش اولدوغومو بو اوچرکین یازیلما سیندان صونرا قلمه آلدیغیم «چیلغین حسرت» باشلیغی آلتیندا رحمتلی حاجی علی اکراما حصر ائتدیگیم یازی دا ایضاح ائتمیشدیم، آنجاق او اوچرکی اوخوما یانلار اوچون بوراداکی تانیشما سبینه عائد اولان سطرلری سیله بیلیمرم. بو یازی نین باش پاراگراف لاری نین، آدی چکیلن مقاله نین باشلانغیجینا بنزه مه سی محض بو سب دن دیر.

20 یانوار حادثه لریندن همن صونرا سیمالارینی اوشاق لیق دان خیالیمیزدا جان لاندیردیغیمیز دیمیر دیوارلار آرخاصیندا کی قارداشلاریمیزی گؤرر دوک. گؤرر دوک، اودوم لاییردیق، تامسینا تامسینا یالاییردیق، دادیردیق، باشیمیزا چکیردیق، نه بیلیم یوخودایدیق کیمی یاشاییردیق. او صویوق گون لری. دوعرودان دا بیزلرله فرق لی رفتارلی حتی دگیشیک گؤرونوش لو آدم لاردی لار. بیرجه بوجور آدم لار گؤرمه میش دیک. عمومیت له مثشین «پلاش» لی، دری پاپاق لی، یتدی رنگ گوی قورشاغی گؤرونوم لو بویون باغ لی، آغزین دا ایشیلدایان ان آز بئش - آلتی غیر منظم دوزولموش قیزیل دیش لی کیشی لر و عمومیت له آغ زمین اوزرینده ماوی ناخیش لارلا سوسله نمیش ایپک دن یایلیق لا باشی یاری اؤرتولو، یتنه ده قیزیل دیش و مئشین پالتولو قادین لار تبریزه گل ها گل ده ایدی لر. اونلارین دیل لری بعضی آهنگ لر، کلمه لر و جمله قورلوش لاری اعتباری ایله قولاییمیزدا باشقا جور سسلنسه ده، بیزیم له عینی دیل ده دانیشیردی لار و یامان شیرین گلیردی. آرالارین دا آرا - صیرا خلقی میدان لاردا تانک لار آلتینا بوراخیب تبریزه قاچمیش مرکب و اوست - باشیندان شبهه داشان آدم لارلا یاناشی، صاف - صادق آدم لاردا گلیردی. کیمی سی آرازدان چیمه رک کئچیب، چمدان دولوسو تازه قیزیل اون لوق لارلا گلیب، مسکوادا یاشایان حیدر علی فله تلفون گؤروشمه سینه جان آتیردی، کیمی سی آزادلیق رادیوسونا باکی دان دانیشیب کیمله سه راپورت لار وئرمه یه چالی شیردی، کیمی سی فارس دیلینی آنا سودیله امیش کیمی قیریلدا اراق دوغمالیق تاصلاماغا اله شیردی و ...

§

بیر صویوق جمعه گونونون سحری تبریز رادیوسونون مدیرلرین دن اولان یاخین بیر دوستوم زنگ ائله ییب منی ائوینه چاغیردی کی باکی دان قوناق لاریمیز وار. اؤزوموزه بنزه یین بیر آدم گؤرمک سئوداسی ایله تله سیک شال - پاپاق ائدیپ گئتدیم. خیالیمیزدا جانلاندیریب یاشاتدیغیمیز کهنه باکی اهالی سینه بنزه یین 4 - 3 نفر قوناق واریدی. قوجا قلاشدیق و ندنسه بیر سی ایله قوجاق لاشماغیمیز اوزاندی و چیگین لریمیزه سؤیکه دیگیمیز باش لاریمیز قویماق

بیلمه دن هله آغلاشدیقدا. صیرا تانیش اولماغا گلنده ائو صاحبی منیم آدیمی دئییب شاعر و شهریارین شاگردی کیمی تقدیم ائتدی. اون لارین دا آدلارینی حاجی، واقف، علی اکرام، مائل.... قوناق لاردان بیرری اولان علی اکرام مائلین شاعر اولدوغونو دئین کیمی اونو تانیدیم اما اونون تانیدیغیم مائل اولدوغوندان شبهه لی ایدیم «طلعت»ین و «آقاخان»ین اوخودوغو موغام لاردا مائل تخلصو یادیم دایدی. بو قوجاق لاشیب آغلاش دیغیمیز آدم دان عئینی «مائل» اولدوغونو صوروشدوغوم دا، ملول - ملول کؤ کسونه صاللامیش باشینی قالدیریب، قیرمیزی گؤز لری ایله منه زیلله نیب، «بلی. همن مائل ام» دئدی و آه چکهرک، آغلایان اوشاق لارین صون سکسه لر چکدیگی کیمی بورنونون تام اورتاسین دان بیتن نازیک بیغ چیغین آلتیندا کی آغزین دان گیزلی بیر هیچقریق دا قوپدو. بیرداها، - «همن مائل ام آقا!» دئییب صوصدو. او محکم غزل خوان ایدی. اصرار لاریما قارشی بیر اوخودو، ایکی اوخودو، اوچ اوخودو

کیسه ایراد توتا، عشقده فرهادیمیزا،
بو ائله بیر لکه دیر هامیمیزین آدیمیزا.
هامینین مقصدی بیردیر نه قدر عاشق وار،
بئله گونده چاغیراق بیر بیرینی دادیمیزا.
ائشیده داوود اگر ناله میزی فخر ائیلر،
احسن الله دئیر او بیزیم اوستادیمیزا .
بیرینه مقصدیمیز اولماییب اصلا پیس لیک،
نه ده بیر کیسه چیخارماز بو سؤزو آدیمیزا.
بیزی آزاده ایکن اوولادی ماهر اووچو،
کی، او گون دن ده اسیریک دخی صیادیمیزا.
عشق دن دیر نه قدر آه و فغان ائتسک بیز،
کیسه نقصان توتا بیلیمیر اودو فریادیمیزا.
بیزه بو فخر یئتر گرچی اولورکن، مایل،
وئرہ بیلسک بو تمیز عشقی بیز اوولادیمیزا

مائیلین قارداشی اولان علی اکرام دا بو صحبت دن گری ده قالما سین دئیہ آقا حسین آدلی میخاناچی دان ساتیریک بیت لر اوخویور مزه لی خاطر هر دانیشیردی. بیزیم احوالیمیزین تام شاعرانه و توتغون اولدوغو اوچون اودا لحنینی دگیشیب یانبقولی بیر بیت له ایکی لی آرامیزدا یئرینی تاپدی:

توخونار سینہ سی الله اوخونا

فقرا قلبینه هر کس توخونا

اما دۆزە بىلمىردى، چۈنكى ذاتى ايله دىيىپ - گۈلن و باكى لى لار دىمىش كىن: يىئىپ - ايجن ادام ايدى، نىجە كى سىدعظيم شىروانى نىن مكە يولداشى «زلالى» يە گۆرە سۆيله دىگى بىر شعرلە يىنە مجلسە رنگ قاتدى: آغ صودان اولان «زلالى» مكە سفرى بويونجا آغلايىپ وطن و ائلە يىرمىش، سىدعظيم وطنە چاتان كىمى، «شى گىدىم بو زلالى نىن وطنىنى گۆروم نىجە يىردىر كى» دىئە يول لانىر و بىر كورا كىند گۆروب دىيىر:

غربتە دىردىن كى «زلالى» وطنىم وار ائىسىن گۆزووه قاره صو!، «آغ صو» وطن اولدو؟

او ايل لىر دىلە - دىشە دوشن «آرام جانىم» غزلىمى ائو صاحىبى نىن تىكلىفى اوزرە اوخودوم. خوش لاندى لار و مائىن مئىلى ايله بىر بىت آرايا قوبوب نظىرە يازدىق:

سەن دىن صوراً عشقى نىلىرم مەن؟ گىتسىن بونودا آبار الىن دە

آرشىوېم دە اونون يازدىغى شعر اۆز ال يازماسى ايله هەلە دە موجوددور. آخشاما دوغرو رسول آقا گىل دىن آيرىلدىق. تىرىز هەتلىنە گىتدىك. سۆز صحىب قورتارىمىردى. گون اورتا - ايكىندى نامازىمىزى شام - خفتن لە بىر يىردە قىلىپ صحىبە داوام ائتدىك. سحرە ياخىن بىر آز دىنجلەمك اوچون ائو قايىتدىم. سحر سحر يىنە مەنە زىنگ ائەلە يىب چاغىردى. دىئەسن تىرىزى تانىماق و گزىب دولانماق مئىلىنى اونو تىموش دو. بىر مەھمان خانانە تاغىنا قاپانېب گىجەلە يىردىك. او نىچە گونون نىجە كىچىدىگى نى هىچ بىلمەدىك. او «شىخەلى طوطى» نىن مەرىئەلرېن دىن اوخويوردو و آغلاشېردىق. باكى يا گىدن دىن صورنا مەنىم تىرىز رادىوسون دان اوخوياجىم اوچون خواهشېم اوزرە مەنە «طوطى» نىن كور كىنى واسطەسى ايله طوطى نىن مەرىئەلرېنى يوللادى.

§

مەن باكى يا گىتمەك هوسى يەلە چىرپىنىردىم. صورالارى روبل باھالاشار آلا بىلمەرم قورخوسون دان بىر آز پول دوزەلدىب آستارايانە يول لاندىم. بىز آستارايانە چاتان دان 150 رىالا آل - وئراولان روبل ئانىە ئانىە باھالاشىب آخشام اوستو آرتىق اوجوز آلماق دان يورولوب، 340 رىال دان 3000 روبل پول دىگىش دىرىب، تىرىزە قايىتدىق. صاباح صوروشوب گۆردوك كى تىرىزە روبلون بىرى 120 رىال دىر. مەن 3000 روبلومو باكى يا آپارماسى و مەن گىتدىك دە اۆزومە قايتارماسى اوچون مائەلە وئردىم و مەن باكى يە گىتدىگىم زامان روبل 10 رىالا دوشموش دو. اوروس پولو عىنالى

تورپاغى كىمى اولموش دو، 10 رىال قويان 1 رىال آپايردى. بودا منىم اول - آخر تجارى تجربه كىمى بو يولدا تجارى و معيشت فراستىمى و باجاريغىمى منه گؤستردى.

نوروز بايرامى چاتدى و بيز باكى زواري اولدوق. سرحدده او زمان س.س.س.ر. عالي ساوتده دپوتاتلارا مخصوص آمبلمى ياخاسينا تاخيپ قارشىلاماغميزا گلن آنار، بختيار واهابزاده، ياشار قارايف، بكر نبي-يف، آستارا رايكومو و عجيبه اتلى - جانلى و يوغون اولان آستارا شهرى نين اعاشه مديريندن عبارت بير هيات بيزى رسمى پروتوكولا كؤرپوده جه قارشىلايدىلار. آستارايين حكومت مهمانخاناسيندا ناھار ائله ديكدن صونرا يولا دوشدوك. يولدا گؤردويم هر نقطه نى اودوملاييرديم. طالش صيرا داغلاريني، بير بير يول اوستو شهرلرى و كندلرى و اوخودوغوم تاريخى و جغرافيانى و هر شئى. بعضا گيزلى - گيزلى آغلاييرديم. گاه شوقدن و هيجاندان و گاه تاريخى بير نيسگيل اوزوندن. باكى نين نفت بوروغلاريندا ديكه لميش قلهلرى گؤرر كن قانيم دامارلاريمدا دونوب دورور كىمى اوره گيم بوغازيمدا چارپيردى. ايلك بى-بى هيتى اوزاق دان سلام لاديم. آنجاق گنجه نين قاراندليغينا بورونموشدو باكى. گيريشيميز اوغورلويدو دئمك. چونكو اوزلرى نين دئدبگى كىمى پراموى طوى خانايان گئتديك. ياشار معلمين قيزى نين طوبويدي. يورغونوق دئيه تيز - بازار طوى دان چيخيپ بيزه آيريلان مهمانخانايان گئتديك. گنجه 12 ده «آنار» مهمانخانايان گليب منى آياق لا كزديردى. صويوق گنجه ده باكى نى آناردان و باكى كوچهلرين دن دويمادان آديم لا ييرديق. بورا خاقانى كوچه سى دير. باخ منىم ائويم بو حيطده دير. بورا ... بورا ...

§

سحر سحر قوخوموزو آلميش كىمى مهمانخانادا گؤروشومه ايلك گلن مائل ايدى. «آقاسنه شهرده خوش كئچمز، گلديم سنى كنده آپارام» دئيه ماوى ژيگولوسونا صوخوب منى قاچيرير كىمى تر - تله سيك مهمانخانادان آليب آييردى. شهره ايلك دفعه گلن كندلى بالاسى كىمى يول بويو ماشيندا شهرده هويوخموش دوم. بنالارى، آداملارى، دكانلارى، گؤزدن كئچيريرديم. ياخشى گؤرمه ديگيم يئرى آرخايا دؤنوب ايزله ييرديم، اما گؤرمه دن اؤتوب كئچد يكلريمى ده قاچيريرديم. دئيه سن باكى نى اودوملاماق ايسته ييرديم. شهردن چيخيپ كندلر و قصبه لرله بير به بير تانيش اولوردوم. نهايت گليب نردارانا چاتديق. مائيلن مالكانه سى بؤيوك حيطلى بير ائويدي. اوغلو مصطفى گلدى. بير - بير كندلى لر منى گؤرمه يه گلدى لر. هر بيرى بير علامه ايدى. مائل عائله دن كلمه ثروتى صاييلان فضولى ديوانى نين ال يازما نسخه سيني صايقى و تشرىفات ايله گتيردى. اؤپوب گؤزومون اوستونه قويدوم. ورق له ديم و من ده ده هجرى 907 اينجى ايل ده يازيلميش بير نسخه نين اولدوغونو اونا دانيشديم. آغزى فضولى غزللى، ميخانالى، موغاملى آق صاقلار گليردى لر و گنتميردى لر. صحبت يامان قيزيشميش دى. دوزو منى ده بوراخسايدى لار باخ ائله اورداجا قالارديم. اورايا گلن نردارنلى لاردان بيرى منه هاميدان چوخ ياپيش دى. سسى و سؤزلرى هله ده قولايغمدادير. مقاماتى ياخشى بيلديگيمه باخماياراق قافقاز مكتبى نين نه اولدوغونو اونون مكتبيندن و رحله تدريسيندن اؤگرنديم. آنلاديم كى باكى

طرزی شیروان و قاراباغ طرزی ایله نه کیمی خالار و نقطه لرله فرق له نیر و موغامات مشهورون عکسینه قاراباغ دا یوخ باکی و کندلرینده اولان دیر. او مثلا همایونون در آمدینی هم باکی بوغازی ایله اوخو یوردو، هم قاراباغ شیوه سی ایله هم ده شیروان یا شماخی شیوه سی ایله؛ اینجه لیک لرینی و فرق لرینی آنلا دیر و منی باشا صالحیردی. بلکه ده او گوندن اعتبارا منیم آغزیم دا باکی شیوه سی نین دادی ائله جه قالیب و قولاغیم ائله اورادان سیلینیب و باشقا سبک لردن او قدرده داد آلا بیلیم. «مشهدی هدایت عمی» عمر و مده اونودا بیلمه دیگیم کیشی لردن بیری اولدو و یاشادیقجا منیم له یاشایاجاق.

§

نارداران قافقازین علم و میدینیت مع دنی دیر. بو کند شیخ محمد امین آغا (بو محمد امین رسول زاده نین آتاسی دیر)، مشهدی مظاهر آقا، آخوند ملا حاجی علی، شیخ احمد آقا، شیخ رسول آقا، شیخ حسن آقا آقا، کیمی دینی عالمری و حاجی علی پریشان، حاجی ماهر، میرزه عباس شاهین، حاجی علمدار ماهر، حاجی ملا شیخ علی طوطی (نارداراندا شعرا مجلسی نین مدیری) کیمی شاعر لرین یوردودور. هله باشقا ساحه لرده یتیشدیریب تقدیم ائتدیگی سیمالارین آدینی چکمیریک.

§

ایکینجی نوروز آقای موسوی اردبیلی نی باکی یا و یتنه ده نرداران قوناق آپاردیق. قوناق چی میز مائل ایدی. مائل آقا ایله یاخین دوست اولدو.

§

بیرگون ائوین دن منه زنگ ائله ییب مکه یه گنده جگینی و منیم له هماش اولماسی آرزوسونو بیلدیریب دئدی کی: «سن امکان لی آدم سان اونا گوره باشقا تکلیف آغزیم دان گلیم، اگر ایران دان مکه یه گتته گین چتین اولسا من بورادان تشکیل ائله ییم، یئر کی سنین له بیر یترده حاجا گندک». من اونا تشکر ائدیب باشقا زمانا و قسمته حواله ائتدیم.

§

مائیلن ایران دا دوست لاری چوخالمیش دی و من آرتیق تهرانا کؤچه سی اولموشدوم. آز - آز گؤروشوردوک.

§

من «17 قافقاز شهری» آدلی سندلی فیلمی می چکممک اوچون بیر تئخنیکی قروپ لا باکی یا گتتدیم. چاتان کیمی حاجی نی آختاردیم. یانما گلدی و منی غزل خوان لار انجمنینه آپارماق ایسته دی. باشیمین قاریشیق اولماسینی دئییب و آنجاق فیلمده منه یاردیم ائتمه سینی خواهش ائتدیم. منی ماشینینا میندیریب آبشرونو قصبه - قصبه گزدریدی. ائنو گرافیا - تاریخ اینستوتون دان هر منطقه نین و آبدنن متخصصی نی آلیب حاجی ایله بیرلیکده قالالاری دولاندیق. سوراخانی یا، رامانیا، بولبوله یه، قالا یا، بوزوونایا و ... گتتدیک. نرداران بؤلومونده او خصوصی ایله اؤزو دانیشدی. شاه عباس کروان ساراسی نی، مسجدلری، قبرستان لیقی، علی آیاغینی، امامزادا زیارتگاهی نی، قالانی، خان سارایی نی و خرابه زارلیغا چئوریلیمیش خان سارایی نی شاعرلر ائوینه چئویرمه سی آرزوسونو منه دانیشدی. میخانچی آقاسلیم و شاگردلرینی بیر چای خانایا توپلاییب دانیشدیدی. باکی دا بوتون شعرلرین دن بیر نسخه منه وئریب بونلار سنده قالسین لازم گلرسه ایران دا چاپ ائله تدریره رسن دئدی. اولاری آلیب بوتون قافقاز سفریم بویو اوخویوب چیخدیم. باکی سفریمی تمام لاییب، اشغال ائدیلمیش قاراباغا ایلک کامئرانی آپاردیم. ارمنستانی دا صوبو گرجستان و داغستان ... و نهایت ایرانا قایتدیم.

§

حاجی علی اکرام بیرنجی حبسینی یاشایردی. اونون محبسده صاخلیق وضعیتی نین آغیر اولدوغونو ائشیدیردیم. حاجی مائه زنگ ائدیب حاجی علی اکرام دان خبر آلیردیم.

§

بو زنگ لشمه لرده حاجی مائلین سسینده او هر زمان کی طراوتی تاپا بیلمه دیم. من دن کوسوب مو، هانسی سا ایشیم دن اینجیب می، بیلمه دن باشی صویوق لوق مو ائله میشم؟ او ایرانا گلیب گتدیردی، من اونون گلمه سینی او گتدن دن صونرا کیم لردن سه ائشیدیردیم. هر زمان، زمانا غفلت یانا یاناشدیغیم کیمی بو یول دا ایشی زمانا بوراخدیم. نه مائلین عمر و بیتیر، نه منیم. قالسین گورک باشیمیزا نه گله جک دئییه گؤزله دیم. بیر گون دوست لاردان بیرری حاجی مائلین اونون ائوینده قوناق اولدوغون دن دانیشدی و اورادا چکیلن خاطره شکل لرینی گتیردی. شکل لری آیراراق منه گؤستردی. من بیر آز آلیندیم و شکل لره میل سیز گؤز آتیب یئره قویدوم. او دوست اینجیدیگیمی باشا دوشوب اؤزونو گناه سیز لاشدیرماق اوچون حاجی نین تاپشیریغی اوزره اونون پرت لرینی گؤستر مه دیگینی دئییب، منی داها آرتیق نگران ائتدی. اوزاق دان و دسته جمعی چکیلیمیش شکل لری بیرداها قویدوغوم یئردن گؤتوروب دقت له باخدیم. حاجی بوزوشموش دو، صینیخیب، صولوب - صارالمیش دی. «حاجی خسته دیرمی؟» دئییه صوروشدوم. - «هه بیر آز بیزده اولان گون لر خسته ایدی» دئدی و دوام ائتدی: «سیزی ده

چاغيرماق ايسته ديم آنجاق حاجى گۆيول وئرمەدى و دئدى «او كۆورك دير منى بئله پوزغون گۆروب داريخار، اورگى صيخيلار» دئدى.

پريشان و نيگاران او ائودن بير تهر چيخديم. يولدا باشيم گيجه ليردى. حاجى نين سيماسيني جانلانديريرديم خياليمدا. اووردلارى باتميش قباريق ياناق سوموك لرى سؤكولموشدو. باشيندا ساچى قالماميشدى. گۆزلى درين ليگه جوموشدو حدقه دن چيخميشدى. من يولدا يئريركن داواملى طالعيمة زيلنميشدى. اوزون عمر سورمه گين آفتلرين دن ان چتيني دوست - آشنا ايتيرمگه شاهد اولماق دير اما من چوخ تئز باشلاميشديم بو ايتگى لرى. ياخين لاريم آردى - آراسى كسيلمه دن خزان يارباغى كيمي توكولوردولر. من ايسه دوروب باخيرديم بو آن به آن تنها لاشماغيمين تراژيک تاماشاسينا. اولمايا اينديده بونون نؤوبه سى دير. بون داندا دويماميشديم آخى. دويونجا گۆرمه ميشديم آخى. دئمه ديگيم سؤزلر دئديك لرى مين ميلوندا بيرى ده اولمازدى آخى. هر دفعه سينده نوبتى حسرتى نؤوبتى گۆروشه بوراخميشديم بوتون ياريمچيق قالان ايشلريم و ال چاتماز - اولاشيلماز آرزولاريم كيمي. هله آغير دومان كيمي باشيمين اوستونه چؤكموش اوغورسوز خليا لارى داغيتماق اوچون دلى كيمي كوچه ده فيت چالماغا باشلاديم و كيمينسه ايفاسيندا ائشيتديگيم مايلىن بير غزلىنى زمزمه ائده رك ائوه چاتا بيلديم:

هر وصله يئتن عاشقه عاشق دئرم من،
الته، بو آد خاك ايله يكسان اولانين دير.
دنياده گۆزل بير ابدى دؤولته چاتماق،
دنيا مالينا گۆز يوموب عريان اولانين دير.
مايل، بونو بيل، عالمى شعر ايچره گۆزل يار،
اؤز خالقى ايله باغلى غزلخوان اولانين دير.

§

ائوده يئيب ايچمه دن درده ننه ياتاغان اولدوغوم هر زمان كى كيمي باشيمي ياسديغا آتيب وقت سيز ياتديم.
گنجه نين گنج بير وقتى و يوخونون دملى زمانى حاجى نين آريق ال لرى منى ساكن جه سيلكه له يركن او يانديم. باشيمين اوستون ده اوستومه اگيله رك آياق اوسته دورموش دو. بنيزى بنؤوشه كيمي گؤيرميش دى. ال لرى نين بوزوشموش

دری سی آلتیندا خیردا خیردا بوغولموش قان لکه‌لری واریدی. الینه زیلله‌نیب قالمیش دیم. الینین اوستونه اوزانان دامارلاری سوموک‌لرین آراسیندا قاربامیش‌دی. تیت‌ره‌ییش‌لی، صویوق و صارارمیش‌ال‌لری بدنیمن اوستونده توخوندوغو یثری دوندورور، گؤیردیدی. هله اوزونه دوغرو - درست باخاسیم گلکه‌میش‌دی. اوزونوده‌ال‌لری کیمی گؤرمک ایسته‌میردیم. گؤزوم اوزونه ائله بایاق بیر اۆتری توخونوب منی بوزوشدورموش‌دو. او بیر باخیش منی آغلاتماغا یئتدی. «حاجی نه عجب بورا گلیب‌سن؟» دئییه اونا سوال وئردیم.

- «هئج بوردان گنتمه‌میشم کی، آلتی آید سیزده‌یم. گاه نامازخانانیزدا یوک یثری‌نین آرخاسیندا گاهدا کتابخانانین آرخاسیندا اوتوروب قالمیشدیم بونجا زمان. جماعتین اوزونه چیخماغیم گلکیر. هر کس دن بزمیشم. سنین سه اوزونه چیخا بیلیمیردیم. غصه‌لنرسن دئییه. گل بیر ایکی شعرله‌شک» دئییه منی آیاغا دورقوزماغا چالیش‌دی. نفسی تئووشوب یثره چؤک‌دو. باشی‌نین توک‌لری تئوکولموش‌دو. نردان لهجه‌سی ایله منه قاییتدی: «غردئش! سن بیلرسن منیم آدیم نئیدی؟ ... قاغا! بورا بکی (باکی) دوگول کی؟ قورخاغون. بورا تهران‌دو ده. بس سن نیه غورخوسان؟ دئمئی تهران‌دان‌ده غورخولور بنگم؟ بی داا ما عه‌زئل لریمن دن وەر اوخویه‌ق‌ده. نؤش وهرمورسن کی؟»

حاجی مائل هؤنکورتویله آغلا‌ییردی. او دوز دئییردی. او ایل‌لرله قاباق بیر توپ‌لو شعرینی ایران‌دا چاپ ائله‌تدیرمک اوچون من باشی داش‌لی صویوق باش‌لی یا وئرمیش‌دی. ایندی او اؤز شعرلرینی من دن گئری ایسته‌ییردی. کوسگون اولدوغونو اوزونه گئیرمیردی. آخی منیم اوزوم یوخ ایدی. بیردن مائل دن عذر ایسته‌مک اوچون اونون اوزونه دیره‌نیب: «مائل جانیم!» دئییه ... توموب قالدیم. مائلین باشین‌دا اوزو یوخ ایدی. منه نه‌ایله باخیر؟، هانسی گؤزله گؤرور؟، هانسی آغیزلا دانیشیردی؟ بیردن اذان وئرمگه باشلادی: الله اکبر - اذان سؤزلری‌نین ایچینه، دیل - دوداق آراسی، «گل دستماز آلاق» دئدی، ال‌لرینی اؤسه‌دی. ال‌لرین دن صو آخیردی. همن صویو بوش اوزونه چیرپدی. اوزسوز باشین‌دان دا ال‌لری کیمی صو آخیردی. گؤز یاشی کیمی آری - دورو صو گلاب قوخویوردو. دئمک اوزون ایل‌لر بویونجا قدیم عرفان ادبیاتیمیزدا اوخویوب معناسینی آنلامادیغیم «آب‌دستان» سؤزو بو خارقه‌ایمیش. اولیا بعضا ال‌لرینی صیخارکن صو آخار و او صو ایله هم اؤزو هم مقتدلری دستماز آلالار.

هیچقیریق سس‌لرینی ائشیتمه‌سه‌یدیم او صویون گور آخماسی اوچون گؤز یاشی اولدوغونو هئج‌ده آنلامازدیم. اوزونون یثرین دن صاریمتیل بیر ایشیق صیزیب، قالی‌نین چیچک‌لری‌نین جانینا سوزوردو. منیم ال - قولوم‌دا او مهتابی رنگ‌له بویانمیش‌دی. دولابی آچیب اونودولموش کاغذلارین صندوقونا دوغرو سوروندوم. مائلین شعرلرینی تاپیب اونا وئره‌جک‌ایدیم. صندوقو آچدیم کریل الفباسی ایله ماشینکادا دوزولموش شعرلری داشیان ورق‌لره توخوندوم. کاغذلار صال بوز اولموش‌دو. الیم اوستونه یایشیق قالدی. الیمی قوپارا بیلیمیردیم. حاجی‌نین اوزوندن صیزیب قول‌لاریما سوزن و بویایان مهتاب رنگی دیرسک‌لریم‌دن ال‌لریمه دوغرو آخدی. صاری آل‌لار شعله‌لندی. صال‌بوزلاشمیش شعر ورق‌لری اریدی، صندوقه‌دن داشدی. صندوقه‌دن شعر عطرلی یاش، شعر یاشی سوزوردو. حاجی مائله نه جواب وئره‌جک‌دیم؟ چکینه - چکینه آرخاما دؤندوم. حاجی یا ماجرانی دانیشیاجق و اولان‌لاری اؤزونه گؤستره‌جک‌دیم.

..... حاجى منىم صويوق ياتاغيما اوزانميش دى. !!! بويو برابرى آق دون اگنيدەيدى. شعرلىرى كىمى اۋزودە
دونموش دو. بىرداھا بو دنيادا اريمەمك عزمى ايله.
بو شعر دىلیمە آخدى:

ايگيد بىر وقت جان سىزلارا قان وئىرر
بىر وقت اۋزو قان سىزلىق دان جان وئىرر.

آخشاما قدر اۋزومە گلە بىلمەمىش دىم. تىلفونون دستگىنى آلب مصطفىا زنگ ائلە دىم. بىر - ايكى داملا يتىمانە
آغلاش دىق. آتاسى اوچون شەھريارين بو شعرىنى اونا تىلقىن ائتدیم:

منىم آتام سفرەلى بىر كىشى يدى
ائل الين دن توتماق اونون ايشى يدى
گۈزل لرىن آخره قالمىشى يدى
اوندان صوراً دۋنرگەلر دۋندولر
چشمەلرىم - چراغ لارىم سۋندولر.